

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Landbruks- og matdepartementet	
14/666	
20.10.2014	
LP/SJ	548,4

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 14/666

Vår ref.:

Dato: 20.10.2014

Endring av grunnvilkår for tilskudd

Regelverket inneholder i dag tre grunnvilkår som alle må være oppfylt før man kan motta de ulike tilskuddene som er omfattet av forskriften. For å motta tilskudd må mottakeren med dagens regelverk være registrert i Enhetsregisteret, drive vanlig jordbruksproduksjon og drive på en eller flere landbrukseiendommer. I forslag til ny forskrift foreslås det å oppheve kravet om tilknytning til landbrukseiendom.

Når det gjelder forslaget om å oppheve kravet om tilknytning til landbrukseiendom som vilkår for å kunne motta tilskudd argumenteres det i høringsbrevet med at det i tilskuddsammenheng har utviklet seg en praksis der man tar utgangspunkt i om produksjonen anses som vanlig heller om den foregår på en typisk landbrukseiendom. Kravet om landbrukseiendom er også oppfylt der jordbruksproduksjonen drives på en utskilt tomt som kun har driftsbygning.

Oppheving av felles formelle eierinteresser som selvstendig grunnlag for å kunne avskjære tilskudd

I forslag til ny forskrift er det foreslått å fjerne kriteriet «felles eierinteresser» som selvstendig grunnlag for å kunne avskjære tilskudd. Forslaget vil innebære at man er kvalifisert for selvstendig tilskudd når man driver separat produksjon i et eget foretak.

Bestemmelsen om felles formelle eierinteresser har også vært en avskjæringsregel for foretak som helt eller delvis eies av aksjeselskap eller samvirkeforetak. Unntaket har vært om tilskuddsøker er et aksjeselskap som eier eiendommen der produksjonen har sitt utgangspunkt. I slike tilfeller kan tilskudd utbetales uten hensyn til hvem som er eiere av dette selskapet.

Med det nye regelverket vil det avgjørende punktet være om foretakene reelt sett er i driftsfelleskap med hverandre, og det er i høringsbrevet listet opp en rekke indikatorer på om hvorvidt dette er tilfelle, bl.a. økonomisk sammenblanding, nærhet på eiersiden, geografisk nærhet, felles driftsledelse og driftsmidler m.m. Intensjonen med bestemmelsen om felles eierinteresser er å forhindre at noen henter ut tilskudd de ikke har krav på. Det finnes i dag flere unntak fra denne bestemmelsen, og det fins også eksempler på at folk har organisert driften i foretak som eies av f.eks. mann/kone for å kunne hente ut mer tilskudd enn om driften hadde vært registrert som ett foretak.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag mener at det er viktig å se disse endringsforslagene i sammenheng med hverandre. Opphevingen av disse bestemmelsene vil åpne for at foretak med felles eierinteresser kan drive jordbruksproduksjon på flere steder i landet, uavhengig av om produksjonen foregår på en landbrukseiendom. I slike tilfeller vil det ikke legges til grunn at foretakene drives i reelt driftsfelleskap, og samtlige foretak vil være berettiget til å motta tilskudd. I tillegg åpner endringsforslagene for at det kan utbetales tilskudd til foretak som eies av aksjeselskap.

Sett i sammenheng åpner disse forslagene for en geografisk sentralisering av jordbruksproduksjonene, særlig innenfor det kraftfôrbaserte husdyrholdet, og også en «sentralisering» på eiersiden.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag ser på disse endringsforslagene som en del av regjeringens mål om å liberalisere norsk jordbruk. Kombinert med jordbruksoppgjøret 2014, forslag om å fjerne konsesjonslov og

boplikt, vil dette få store, irreversible følger for arealbruk, geografisk produksjonsfordeling og eierforhold innen norsk jordbruk.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag støtter derfor ikke at kravet om tilknytning til landbrukseiendom som grunnvilkår for å kunne motta tilskudd fjernes, eller forslaget om å oppheve kriteriet felles formelle eierinteresser som selvstendig grunnlag for å kunne avskjære tilskudd.

Oppheving av kravet om at foretaket må være merverdiavgiftsregistrert eller ha hatt en avgiftspliktig omsetning på minimum 20 000 kroner året før søknadstidspunktet.

Formålet med dette kravet var å skille reell næringsvirksomhet fra «hobbyproduksjon» og endringen ble bestemt i jordbruksoppgjøret 2014. For å fortsatt ha en avgrensning, ble bunnfradraget økt fra 3000 kroner til 6000 kroner per foretak.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er positive til å fjerne kravet om at et foretak må ha hatt en avgiftspliktig omsetning på minimum 20 000 kroner året før søknadstidspunktet. Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil likevel påpeke at det økte bunnfradraget rammer særlig mindre produsenter negativt.

Avvikling av særbestemmelsene for samdrifter

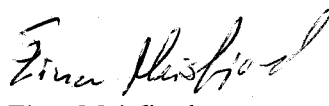
For samdrifter har det vært unntak fra bestemmelsen om felles formelle eierinteresser, som gjør at deltakere i samdrifter kan motta produksjonstilskudd for produksjon på egen gård, forutsatt at dette foretaket ikke driver melkeproduksjon og at driften ellers foregår adskilt fra samdriftens produksjon. Det andre unntaket gjelder dokumentasjonskravet for avløsertilskudd, som ikke har vært gjeldende for samdrifter.

Som tidligere nevnt, støtter ikke Norsk Bonde- og Småbrukarlag opphevelsen av felles formelle eierinteresser som kriterium for å avskjære tilskudd. Norsk Bonde- og Småbrukarlag vil derfor videreføre dette regelverket, samt videreføre unntaket som er gjort for samdrifter. Norsk Bonde- og Småbrukarlag støtter heller ikke forslaget om å fjerne unntaket for samdrifter knyttet til avløsertilskudd, slik at også samdrifter må dokumentere utgifter til avløsning for å motta tilskudd.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har for øvrig ingen kommentarer til høringen.

Vennlig hilsen

Olaf Godli
Generalsekretær

Einar Meisfjord
Rådgiver